

Це дуже цінно: мати навколо тих, хто тебе розуміє і підтримує

«Зараз багато говорять про ветеранів війни з РФ та їхню адаптацію у цивільному житті після повернення додому. Перший, кого я згадую в цьому контексті, – наш директор Віктор Сула. У березні 2022 року він був мобілізований до лав ЗСУ. На початку нинішнього року демобілізувався і з 20 лютого знов приступив до своєї мирної роботи. Звісно, служба наклала на Віктора Петровича певний відбиток. Але його міцний характер і знайоме всім членам трудового колективу прагнення робити все найкращим чином – на місці. Тож ми дуже раді, що наш керівник, і за сумісництвом активний член Профспілки, знов з нами», – розповідає про очільника Криворізького професійного ліцею голова первинки ПМГУ навчального закладу Світлана Бурдун. І разом із громадським діячем, ветераном профтехосвіти Віталієм Сапігою радить спілчанам познайомитися із Віктором Сулою ближче. Наша колега, журналістка Марина Омельницька пропонує зробити це у форматі інтерв'ю.

– Вікторе Петровичу, чи довгий шлях від освітянина до військового?

– Коли в країні війна, від освітянина до військового – один крок. Ранок 24 лютого 2022 року розпочався з подій, у які важко було повірити. На жаль, усе, що не вкладалося в голову, виявилось правдою. Невдовзі мені зателефонували з військкомату. Пройшов медичну комісію. Призвали. Узяв теплі речі, тормозок і...

Ми мали прибути на Яворівський полігон. Але за три-чотири години до того по ньому вдарили рашисти, тож нас перенаправили до Львова, в Академію сухопутних військ імені гетьмана Сагайдачного. Там здійснюється підготовка офіцерів командного профілю. Я починав службу в 4-й окремії танковій бригаді, сформованій після повномасштабного вторгнення.

– То Ви танкіст? На яких напрямках були?

– Працювали в Донецькій, Луганській та Харківській областях. Командував взводом – це три екіпажі Т-72. Мав позивний Доцент. У лютому 2023-го був направлений до Польщі, де в рамках програми європейської військової підтримки опановував танк Leopard. З отриманням нової техніки був переведений у 33-ю окрему механізовану бригаду, яка знаходиться на Запорізькому напрямку. Брав участь у боях за Роботине, Малу Токмачку та інші населені пункти.

– На війні за визначенням немає нічого легкого, але що для Вас було найскладнішим?

– Втрати. Поле бою – місце підвищеного ризику й, на жаль, там без втрат не буває. Наприклад, із понад 30 чоловік, з якими я був у Краматорську, у живих залишилося тільки 9. Спочатку я командував взводом, а потім, після того, як у танку обгорів наш ротний, мене призначили командиром роти.

Найважче давалося рішення щодо заміни екіпажу танку, який підбили в бою. Як посилати в бій ще ненавчений і необстріляний молодняк, це ж посилати на вірну смерть! Життя людини – найвища цінність, і командир повинен дбати про збереження особового складу і техніки. Тож найчастіше доводилося діяти за принципом: у бій ідуть старики.

– Важко. Що підтримувало, змушувало триматися?

– Люди поруч. Війна загострює відчуття братерства, солідарності та взаємоповаги. Цінуються щирість, доброзичливість, відданість, взаємовиручка тощо. Побратими – це як родина, яка завжди тебе підтримає і навчить виживати в бойових умовах. Тому нещодавня зустріч на залізничному вокзалі у Дніпрі з моїм екіпажем, який їхав у відпустку, для мене була

такою радісно-щемною. Коли я від'їжджав з підрозділу, домовився з товаришами по службі, що в разі їхнього перебування в Дніпрі чи Кривому Розі ми неодмінно повинні зустрічатися. У квітні теж зустрічався з чотирма побратимами, відвідував їх після поранення в одній із лікарень Дніпра. Від них дізнався безутішну звістку, що з нашого підрозділу загинуло два механіка, один із них Олег (позивний Карась), саме через нього ми зв'язувалися з волонтерами. Сумно...

– Волонтери Вам допомагали?

– Так, дуже. Здоров'я кожному з них! Нашим підрозділом в основному опікувалися жителі Вінниці й Умані. Доставляли все, що ми замовляли, навіть більше: у період дощової негоди – гумові чоботи та плащі-дошовики, газові горілки тощо, оперативно «перевзнули» у зимову гуму нашу автівку. Пам'ятаю, як одного разу з волонтерами приїхав 80-річний пастор з Німеччини. Він ходив, роздивлявся, навіть напросився на місце нашого бойового чергування. І там йому випала нагода набратися жажливих вражень від мінометного обстрілу, який почався. Ми його спитали: нащо йому в такому віці було їхати в Україну на війну? Відповідь вразила простотою: «Щоб по приїзду додому з перших вуст розповідати своїм вірянам, яке зло творить росія».

– А товариші з цивільного життя, колеги з роботи та Профспілки підтримували?

– Відчував їхню турботу постійно – і співробітників навчального закладу, і загалом профтехівців міста. Ми були на зв'язку, спілкувалися по телефону. На війні по-особливому приємними були поздоровлення від колег зі

святами та днем народження. Якось у розмові з директором Криворізького професійного транспортно-металургійного ліцею Володимиром Пентєговим я сказав, що дуже потрібен бінокль. Володимир Михайлович мені його прислав. Та ще й який! Супер! Де він його взяв, так і залишилося загадкою. Трудовий колектив ліцею тоді передав якісні берці, палатку, у якій жив наш екіпаж. Дякую всім, хто турбувався і допомагав! Радий, що працюю з такими чудовими людьми. Це і у воєнному, і в мирному житті дуже цінно: мати навколо тих, хто тебе розуміє і підтримує.

Фото з архіву Віктора СУЛИ та Надії ПІКУС

